

Проект на Наредба за придобиване на квалификация по професията „Производство на мляко и млечни продукти“

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 23.10.2025 г. - 28.11.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11711-K

Област на политика: Образование

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип вносител: Национално

С настоящата наредба се приема държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Производство на мляко и млечни продукти“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО), утвърден със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г. на министъра на образованието и науката.

Приемането на Наредба за придобиване на квалификация по професия „Производство на мляко и млечни продукти“ е обусловено от необходимостта за осигуряване на професионална подготовка на кадри, които притежават знания и умения както за прилагането на традиционни, така и на съвременни технологични процеси в областта на млечната индустрия в условията на нарастващи изисквания за качество, безопасност и проследимост на млечните продукти.

Проектът на акт е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за професионалното образование и обучение и в контекста на нуждата от разработване на съдържанието на държавния образователен стандарт за придобиване на професионална квалификация съгласно динамично променящата се икономическа, социална и регулаторна среда.

Наредбата за придобиване на квалификация по професията „Производство на мляко и млечни продукти“ се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката -
<https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН -
<https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба за придобиване на квалификация по професията „Производство на мляко и млечни продукти“ - вер. 1.0 | 23.10.2025](#)

[Мотиви към проект на Наредба за придобиване на квалификация по професията „Производство на мляко и млечни продукти“ - вер. 1.0 | 23.10.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

[Справка за получените предложения/съобщение - вер. 1.0 | 22.12.2025](#)

Коментари

Автор: ПГ ХТТ (28.11.2025 08:48)

????????? ?? ?????? ?? ?????????? ?????????????????? ?????????? ?? ?????????? ???
072102,,????????????????? ?? ?????? ? ??????? ??????????“

Уважаеми колеги,

Във връзка с проекта на Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия код 072102 „Производство на мляко и млечни продукти“, изразяваме своето принципно несъгласие с настоящия му вид, който съдържа фундаментални пропуски в методологията, терминологията и обхвата на професионалните компетенции.

Считаме, че в настоящия си вид, стандартът не отговаря на съвременните изисквания на млекопреработвателната индустрия и не гарантира подготовката на квалифицирани кадри, способни да поемат реални професионални отговорности.

Целта на настоящото становище е да провокира незабавна и цялостна преработка на проекта от работната група.

I. ?????? ?????? ?????????????? ?? ?????????????????? (???? ? ? ?????????????? ?????)

1. ?????????? ? ? ?????????????? ????? ? ?????????????? ?????? ? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ?????????????? (??), ??? ? ? ?????????????? ? ?????????????? ?? ??? ?????????????? ?????????, ????? ?????????????? ??????????????. ?????????????????? ????? ? ? ???, ???????, ?????????? ? ???????????, ? ? ????? ? ? ? ? ?????????? ?? ? ? ????????????

????????????? ????? ??????????????:

- ? ????? ??, ??? ?????????? ?????????????? ?? ?????????????? ?? II ? III ????? ? ? ?????????????? (???? 3 ? 4 ? ? ?), ? ????? ?????? ????: „???????? ? ? ?????????????? ?????????????“. ??? ? ?????????????? ?? ??? ?????????????, ? ? ? ?????????????? ??????????????. ????????????? ????? ? ? ?????, ????? ? ????? ?????????????? ??????????????

- В ЕРУ 10.4 (Ефективна комуникация на чужд език), в частта „Знания“, се изисква само „Разпознава основна професионална терминология“. За ниво 4 на НКР (III степен на професионална квалификация), което предполага ръководни функции, се очаква

активно владеене и използване на терминологията, а не само нейното разпознаване.

2. Липса на диференциация в отговорностите. В дефинициите за отговорностите на II и III степен на квалификация се наблюдава припокриване, което омаловажава ръководната роля на специалиста с III степен. Например, както специалистът от II степен, така и този от III степен „Носи отговорност за качеството на произведената продукция и за спазването на технологичните режими“.

За специалист с III степен на квалификация (Ниво 4) следва да се изисква организация, контрол и оптимизация на режимите, а не само тяхното спазване. Необходимо е ясно разграничаване на оперативната отговорност (II степен) от организационната и надзорната отговорност (III степен).

II. Фундаментални пропуски на основни елементи от обучението

В структурата на Единиците резултати от ученето (ЕРУ) липсва адекватно и самостоятелно позициониране на ключови за бранша професионални дейности.

1. Липса на самостоятелен ЕРУ за лабораторен и технологичен контрол

Професията „Производство на мляко и млечни продукти“ е пряко свързана с качеството и безопасността на суровината и крайния продукт (анализ на масленост, белтък, антибиотици, соматични клетки и др.). Въпреки че отделни умения като „Взема проби“ и „Извършва лабораторен анализ“ са споменати като умения в рамките на производствените ЕРУ (напр. ЕРУ 7), липсва самостоятелен ЕРУ (от 1 до 10), който да обхваща цялостно Технологичен контрол, Анализ на суровини и Проследяемост. Настоящата организация на ЕРУ е недостатъчна за подготовка на специалист, който трябва да бъде ангажиран в непрекъснат контрол на критични точки.

2. Липса на ЕРУ за обща микробиология и ферментационни процеси

В млекопреработката, микроорганизмите са производствен инструмент (при кисело мляко, сирене, масло) и потенциален риск (патогени, развалящи

микроорганизми). Специалистът трябва да разграничава, култивира и контролира заквасочните култури, да интерпретира микробиологични анализи и да прилага мерки за превенция на контаминация. Това надхвърля общите хигиенни правила, заложи в ЕРУ 6.

Опитът микробиологията да бъде сведена до „спазване на хигиенни норми“ е методологическа грешка. Този подход подценява изключителната ѝ важност в млечната промишленост. Тя не може да бъде ефективно преподавана и оценявана, ако е разпръсната като подточка в общите технологични ЕРУ, които се фокусират върху макро процесите.

Настояваме за нов, самостоятелен ЕРУ (например: Микробиологичен контрол и биотехнологии в млекопреработката), който да дефинира измерими резултати от ученето за разпознаване на основните групи микроорганизми, за работа с лабораторна апаратура (микроскопи, термостати) и за управление на ферментационни процеси, съгласно изискванията за средно ниво на квалификация.

4. Липса на ЕРУ за технологично обзавеждане в ХВП и по-специално в млечната промишленост

Ефективното производство зависи от разбирането на физикохимичните принципи (топлообмен при пастьоризация, хидродинамика при помпите, хомогенизация) и конструкцията на основните апарати. Компетенциите трябва да включват диагностика на проблеми, основни настройки и участие в управлението на оборудването. В настоящия проект, апаратурата е разглеждана само като фонен елемент към отделните технологични стъпки (ЕРУ 7, 8, 9). Това е недостатъчно. Специалността „Процеси и апарати“ е ключова в професионалните гимназии и нейното заместване с общи описания на работата ограничава възможностите на бъдещия специалист за кариерно развитие и решаване на технически казуси.

Настояваме за нов, самостоятелен ЕРУ (напр.: (Експлоатация на) Технологично оборудване в млекопреработката), който да дефинира измерими резултати от ученето, свързани с принципа на действие, основните конструктивни елементи, работните параметри и мерките за ефективна експлоатация и почистване (CIP) на индустриалното оборудване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ИСКАНИЯ

Настоящият проект на ДОС се нуждае от фундаментална преработка. Той не е на нивото, което се очаква от един национален документ - държавен образователен стандарт и не покрива изискванията на съвременната професионална подготовка. Приемането на стандарта в този вид би довело до издаване на дипломи за професионално образование, които не кореспондират с реалните нужди и изисквания на пазара на труда и не удовлетворяват образователните стандарти.

? ????????,

???? ??????? ? ?????, ?? ???????

27.11.2025 ?.

История

Начало на обществената консултация - 23.10.2025

Приключване на консултацията - 28.11.2025

Справка за получените предложения - 22.12.2025

[Справка за получените предложения/съобщение](#)